

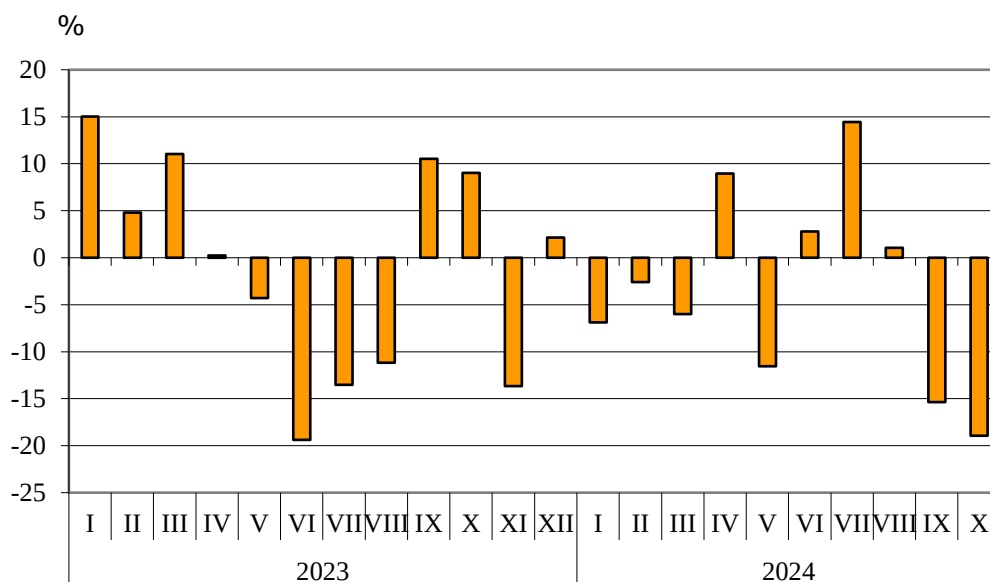

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

През **периода януари - октомври 2024 г. износът** на стоки от България **за трети страни** намалява с 3.9% в сравнение със същия период на 2023 г. и е на стойност 25 432.8 млн. лева (виж табл. 1 и 2 от приложението). Основни търговски партньори на България са Турция, Съединените американски щати, Сърбия, Република Северна Македония, Обединеното кралство, Китай и Египет, които формират 52.5% от износа за трети страни (виж табл. 3 от приложението).

През **октомври 2024 г. износът** на стоки от България **за трети страни** е намалял с 18.9% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 2 519.7 млн. лева.

Фиг. 1. Номинално изменение в стойностния обем¹ на износа на стоки от България за трети страни през периода 2023 - 2024 година (спрямо същия месец на предходната година)

При износа, разпределен според Стандартната външотърговска класификация, най-голям ръст е отбелязан в сектор „Химични вещества и продукти“ (11.4%) (виж

¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

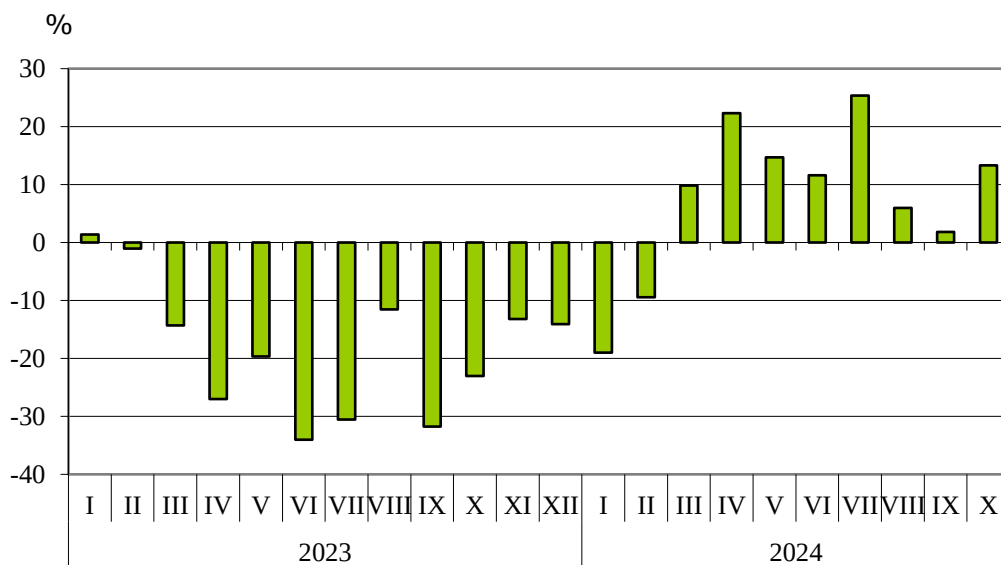
**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

табл. 4 от приложението). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход“ (38.9%).

Вносът на стоки в България **от трети страни** през **периода януари - октомври 2024 г.** нараства със 7.1% в сравнение със същия период на 2023 г. и е на стойност 34 703.6 млн. лева (по цени CIF)¹ (виж табл. 1 и 2 от приложението). Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Турция, Китай, Украйна и Сърбия (виж табл. 3 от приложението).

През **октомври 2024 г. вносът** на стоки в България **от трети страни** нараства с 13.3% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 3 975.3 млн. лева.

Фиг. 2. Номинално изменение в стойностния обем² на вноса на стоки в България от трети страни през периода 2023 - 2024 година (спрямо същия месец на предходната година)

При вноса, разпределен според **Стандартната външнотърговска класификация**, най-голямо увеличение е отчетено в сектор „Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. горивата)“ (26.4%) (виж табл. 4 от приложението). Най-голям спад се наблюдава в сектор „Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн“ (2.6%).

Външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) на България с трети страни за **периода януари - октомври 2024 г.** е отрицателно и е в размер на 9 270.8 млн. лева (виж табл. 1 от приложението).

¹ Вносът по цени FOB се изчислява от БНБ (<http://bnb.bg/Statistics/StExternalSector/StForeignTrade/StFTImports/index.htm?toLang= BG>).

² Изменение в стойностния обем по текущи цени.

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

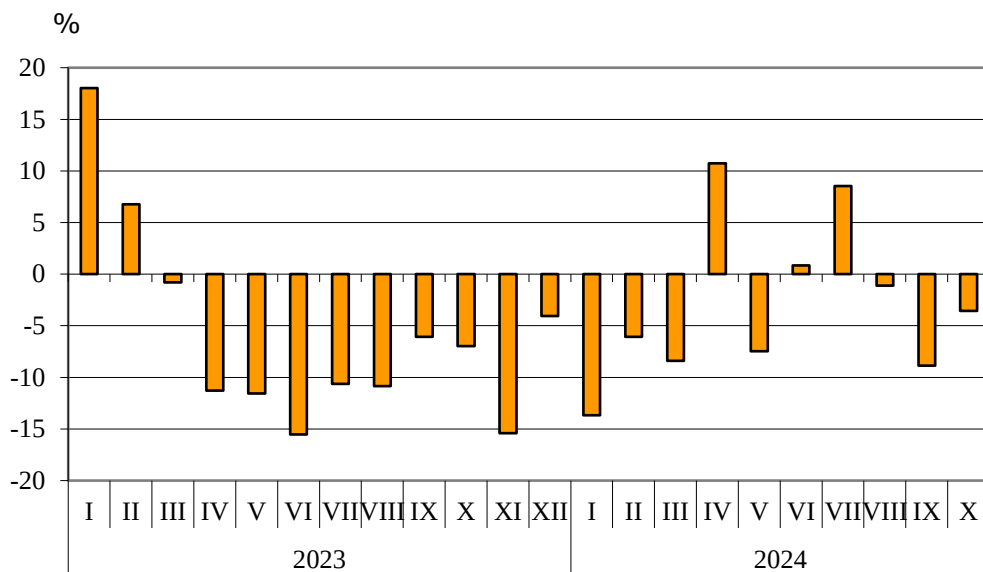
През **октомври 2024 г.** външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) с трети страни също е отрицателно и е на стойност 1 455.6 млн. лева.

Търговия със стоки на България с трети страни и ЕС - общо

През **периода януари - октомври 2024 г.** от България **общо са изнесени** стоки на стойност 70 946.7 млн. лв., което е с 3.1% по-малко в сравнение със същия период на 2023 година (виж табл. 1 и 2 от приложението).

През **октомври 2024 г. общият износ** на стоки възлиза на 7 443.3 млн. лв. и намалява с 3.6% спрямо същия месец на предходната година.

**Фиг. 3. Номинално изменение в стойностния обем¹ на
износа на стоки от България през периода 2023 - 2024 година
(спрямо същия месец на предходната година)**

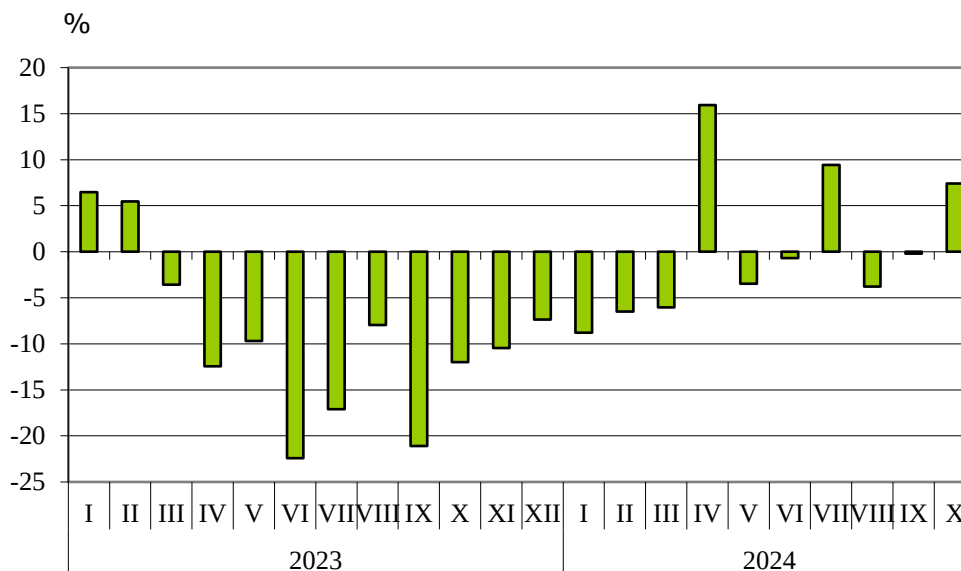
През **периода януари - октомври 2024 г. общо** в страната **са внесени** стоки на стойност 80 829.4 млн. лв. (по цени CIF), или с 0.2% повече спрямо същия период на 2023 година (виж табл. 1 и 2 от приложението).

През **октомври 2024 г. общият внос** на стоки нараства със 7.4% спрямо същия месец на предходната година и възлиза на 9 283.5 млн. лева.

¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

**Фиг. 4. Номинално изменение в стойностния обем¹ на
вноса на стоки в България през периода 2023 - 2024 година
(спрямо същия месец на предходната година)**

Общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) е отрицателно за **периода януари - октомври 2024 г.** и е на стойност 9 882.7 млн. лева (виж табл. 1 от приложението).

През **октомври 2024 г.** общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) също е отрицателно и е на стойност 1 840.2 млн. лева.

¹ Изменение в стойностния обем по текущи цени.

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

Приложение

Таблица 1

**Износ, внос и търговско салдо на България през периода
януари - октомври 2023 и 2024¹ г. по месеци**

(Млн. левове)

Месеци/Периоди	Износ - FOB			Внос - CIF ²			Търговско салдо - FOB/CIF		
	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни
I.2023	7370.6	4932.1	2438.5	8138.6	4578.7	3559.9	-768.0	353.4	-1121.4
II.2023	7126.4	4609.7	2516.7	8115.4	4846.0	3269.4	-989.0	-236.3	-752.7
III.2023	7970.4	5072.6	2897.8	8646.9	5487.6	3159.3	-676.5	-415.0	-261.5
I - III.2023	22467.4	14614.4	7853.0	24900.9	14912.3	9988.6	-2433.5	-297.9	-2135.6
IV.2023	6732.9	4277.6	2455.3	7394.4	4566.0	2828.4	-661.5	-288.4	-373.1
V.2023	7359.2	4738.3	2620.9	8145.2	4973.5	3171.7	-786.0	-235.2	-550.8
VI.2023	7314.1	4729.1	2585.0	7929.2	4851.3	3077.9	-615.1	-122.2	-492.9
IV - VI.2023	21406.2	13745.0	7661.2	23468.8	14390.8	9078.0	-2062.6	-645.8	-1416.8
I - VI.2023	43873.6	28359.4	15514.2	48369.7	29303.1	19066.6	-4496.1	-943.7	-3552.4
VII.2023	7317.5	4792.5	2525.0	7888.6	4754.4	3134.2	-571.1	38.1	-609.2
VIII.2023	6962.2	4391.7	2570.5	7856.5	4486.2	3370.3	-894.3	-94.5	-799.8
IX.2023	7329.5	4578.3	2751.2	7926.2	4605.7	3320.5	-596.7	-27.4	-569.3
VII - IX.2023	21609.2	13762.5	7846.7	23671.3	13846.3	9825.0	-2062.1	-83.8	-1978.3
I - IX.2023	65482.8	42121.9	23360.9	72041.0	43149.4	28891.6	-6558.2	-1027.5	-5530.7
X.2023	7718.1	4609.9	3108.2	8643.9	5135.6	3508.3	-925.8	-525.7	-400.1
I - X.2023	73200.9	46731.8	26469.1	80684.9	48285.0	32399.9	-7484.0	-1553.2	-5930.8
I.2024	6362.2	4091.2	2271.0	7422.2	4538.7	2883.5	-1060.0	-447.5	-612.5
II.2024	6693.3	4242.2	2451.1	7588.1	4628.1	2960.0	-894.8	-385.9	-508.9
III.2024	7301.1	4576.8	2724.3	8123.7	4653.6	3470.1	-822.6	-76.8	-745.8
I - III.2024	20356.6	12910.2	7446.4	23134.0	13820.4	9313.6	-2777.4	-910.2	-1867.2
IV.2024	7456.8	4781.3	2675.5	8571.9	5113.1	3458.8	-1115.1	-331.8	-783.3
V.2024	6808.6	4490.7	2317.9	7862.1	4224.1	3638.0	-1053.5	266.6	-1320.1
VI.2024	7375.5	4718.3	2657.2	7875.6	4440.3	3435.3	-500.1	278.0	-778.1
IV - VI.2024	21640.9	13990.3	7650.6	24309.6	13777.5	10532.1	-2668.7	212.8	-2881.5
I - VI.2024	41997.5	26900.5	15097.0	47443.6	27597.9	19845.7	-5446.1	-697.4	-4748.7
VII.2024	7942.1	5052.1	2890.0	8631.2	4702.5	3928.7	-689.1	349.6	-1038.7
VIII.2024	6884.7	4286.8	2597.9	7560.6	3988.4	3572.2	-675.9	298.4	-974.3
IX.2024	6679.1	4350.9	2328.2	7910.5	4528.8	3381.7	-1231.4	-177.9	-1053.5
VII - IX.2024	21505.9	13689.8	7816.1	24102.3	13219.7	10882.6	-2596.4	470.1	-3066.5
I - IX.2024	63503.4	40590.3	22913.1	71545.9	40817.6	30728.3	-8042.5	-227.3	-7815.2
X.2024	7443.3	4923.6	2519.7	9283.5	5308.2	3975.3	-1840.2	-384.6	-1455.6
I - X.2024	70946.7	45513.9	25432.8	80829.4	46125.8	34703.6	-9882.7	-611.9	-9270.8

¹ Предварителни данни към 12.12.2024 година.

² Вносът по цени FOB се изчислява от БНБ

<http://bnb.bg/Statistics/StExternalSector/StForeignTrade/StFTImports/index.htm?toLang= BG>

ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

Таблица 2

Изменение в стойностния обем на износа и вноса на
България през периода януари - октомври 2024¹ г.
спрямо същия период на предходната година

(Проценти)

Месеци/Периоди	Износ - FOB			Внос - CIF		
	общо	ЕС	трети страни	общо	ЕС	трети страни
I	-13.7	-17.0	-6.9	-8.8	-0.9	-19.0
II	-6.1	-8.0	-2.6	-6.5	-4.5	-9.5
III	-8.4	-9.8	-6.0	-6.1	-15.2	9.8
I - III	-9.4	-11.7	-5.2	-7.1	-7.3	-6.8
IV	10.8	11.8	9.0	15.9	12.0	22.3
V	-7.5	-5.2	-11.6	-3.5	-15.1	14.7
VI	0.8	-0.2	2.8	-0.7	-8.5	11.6
IV - VI	1.1	1.8	-0.1	3.6	-4.3	16.0
I - VI	-4.3	-5.1	-2.7	-1.9	-5.8	4.1
VII	8.5	5.4	14.5	9.4	-1.1	25.3
VIII	-1.1	-2.4	1.1	-3.8	-11.1	6.0
IX	-8.9	-5.0	-15.4	-0.2	-1.7	1.8
VII - IX	-0.5	-0.5	-0.4	1.8	-4.5	10.8
I - IX	-3.0	-3.6	-1.9	-0.7	-5.4	6.4
X	-3.6	6.8	-18.9	7.4	3.4	13.3
I - X	-3.1	-2.6	-3.9	0.2	-4.5	7.1

¹ Предварителни данни към 12.12.2024 година.

ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

Таблица 3

Износ, внос и търговско салдо на България с основни партньори¹ от трети страни през периода януари - октомври 2023 и 2024² година

Страни	Износ - FOB			Внос - CIF			Търговско салдо - FOB/CIF	
	2023	2024	изменение спрямо същия период на предходната година - %	2023	2024	изменение спрямо същия период на предходната година - %	2023	2024
	млн. левове			млн. левове			млн. левове	
Трети страни - общо	26469.1	25432.8	-3.9	32399.9	34703.6	7.1	-5930.8	-9270.8
в това число:								
Албания	218.0	486.5	123.2	74.9	76.4	2.0	143.1	410.1
Алжир	902.4	829.2	-8.1	125.1	77.4	-38.1	777.3	751.8
Босна и Херцеговина	152.4	149.3	-2.0	96.9	91.5	-5.6	55.5	57.8
Бразилия	72.9	81.5	11.8	596.3	706.5	18.5	-523.4	-625.0
Виетнам	94.2	93.3	-1.0	253.8	351.5	38.5	-159.6	-258.2
Гибралтар	311.7	867.8	178.4	0.0	0.3	x	311.7	867.5
Грузия	383.5	588.6	53.5	508.6	279.1	-45.1	-125.1	309.5
Египет	1191.1	1193.1	0.2	638.8	1741.3	172.6	552.3	-548.2
Израел	367.6	260.3	-29.2	212.5	109.4	-48.5	155.1	150.9
Индия	349.0	255.5	-26.8	424.5	402.1	-5.3	-75.5	-146.6
Индонезия	469.8	156.3	-66.7	595.5	876.9	47.3	-125.7	-720.6
Иран, ислямска република	192.3	221.8	15.3	88.5	105.7	19.4	103.8	116.1
Казахстан	137.0	151.0	10.2	12.0	1736.1	14367.5	125.0	-1585.1
Канада	249.0	226.1	-9.2	215.0	262.8	22.2	34.0	-36.7
Китай	1712.4	1236.5	-27.8	4520.7	4427.5	-2.1	-2808.3	-3191.0
Либия	213.9	63.6	-70.3	3.6	567.8	15672.2	210.3	-504.2
Мароко	313.5	340.8	8.7	143.7	214.0	48.9	169.8	126.8
Намибия	101.6	7.4	-92.7	8.5	174.9	1957.6	93.1	-167.5
Норвегия	107.1	98.5	-8.0	229.3	725.6	216.4	-122.2	-627.1
Обединени арабски емирства	300.6	239.0	-20.5	82.6	127.5	54.4	218.0	111.5
Обединено кралство ³	1396.7	1295.5	-7.2	639.6	777.1	21.5	757.1	518.4
Перу	42.7	20.8	-51.3	310.3	590.1	90.2	-267.6	-569.3
Република Корея	387.0	297.1	-23.2	313.5	383.7	22.4	73.5	-86.6
Република Северна Македония	1423.7	1327.3	-6.8	774.7	875.0	12.9	649.0	452.3
Република Южна Африка	224.3	202.4	-9.8	182.0	42.1	-76.9	42.3	160.3
Руска федерация	833.4	596.1	-28.5	5394.7	1107.7	-79.5	-4561.3	-511.6
Сингапур	244.5	58.6	-76.0	66.7	34.6	-48.1	177.8	24.0
Съединени американски щати	1840.5	1806.0	-1.9	966.9	715.6	-26.0	873.6	1090.4
Сърбия	1582.5	1610.5	1.8	1890.0	1807.1	-4.4	-307.5	-196.6
Тайван	217.9	71.6	-67.1	269.7	219.4	-18.7	-51.8	-147.8
Тунис	192.4	202.4	5.2	65.6	118.8	81.1	126.8	83.6
Турция	4130.8	4872.5	18.0	6675.9	7829.7	17.3	-2545.1	-2957.2
Украйна	1506.4	999.7	-33.6	1560.5	1931.5	23.8	-54.1	-931.8
Чили	24.0	34.2	42.5	246.8	568.8	130.5	-222.8	-534.6
Швейцария	572.4	636.9	11.3	634.8	712.1	12.2	-62.4	-75.2
Япония	149.0	132.9	-10.8	326.0	268.7	-17.6	-177.0	-135.8

¹ Страна партньор е тази, от/за която стоките са получени/изпратени.

² Предварителни данни към 12.12.2024 година.

³ Обединеното кралство включва: Северна Ирландия, Великобритания, Англо-нормандски острови и остров Ман.

"x" - поради естеството на данните не може да има случай (неприложимо).

"0" - величина, по-малка от половината на употребената единица мярка.

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

Таблица 4

**Износ, внос и търговско салдо на България с трети страни по сектори на Стандартната
външнотърговска класификация (SITC, рев. 4) през периода януари - октомври 2023 и 2024¹
година**

Сектори на SITC	Износ - FOB			Внос - CIF			Търговско салдо - FOB/CIF	
	2023	2024	изменение спрямо същия период на предходнат а година - %	2023	2024	изменение спрямо същия период на предходна та година - %	2023	2024
	млн. левове			млн. левове			млн. левове	
Трети страни - общо	26469.1	25432.8	-3.9	32399.9	34703.6	7.1	-5930.8	-9270.8
Храни и живи животни	4623.6	4032.1	-12.8	1700.3	1878.7	10.5	2923.3	2153.4
Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн	250.3	260.5	4.1	305.2	297.4	-2.6	-54.9	-36.9
Необработени (сурови) материали, негодни за консумация (изкл. горивата)	1753.9	1779.6	1.5	4296.8	5431.2	26.4	-2542.9	-3651.6
Минерални горива, масла и подобни продукти	4158.0	3816.3	-8.2	7583.5	7900.3	4.2	-3425.5	-4084.0
Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход	789.3	482.5	-38.9	407.7	499.6	22.5	381.6	-17.1
Химични вещества и продукти	3011.9	3354.4	11.4	2923.8	3080.0	5.3	88.1	274.4
Артикули, класифицирани главно според вида на материала	4048.9	4233.8	4.6	6047.3	6113.4	1.1	-1998.4	-1879.6
Машини, оборудване и превозни средства	4825.0	4887.2	1.3	6839.5	6666.8	-2.5	-2014.5	-1779.6
Разнообразни готови продукти, н.д.	2616.1	2455.8	-6.1	2278.6	2750.0	20.7	337.5	-294.2
Стоки и сделки, н.д.	392.1	130.6	-66.7	17.2	86.2	401.2	374.9	44.4

¹ Предварителни данни към 12.12.2024 година.

Методологични бележки

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

Законодателна рамка

Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика (включително за вътресъюзната търговия със стоки).

Регламент (ЕС) за изпълнение № 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент на Европейския парламент и на Съвета № 2019/2152 за европейска бизнес статистика.

Делегиран Регламент (ЕС) 2021/1704 на Комисията от 14 юли 2021 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета чрез допълнително уточняване на подробности за статистическата информация, която трябва да се предоставя от данъчните и митническите органи, и за изменение на приложения V и VI към него (текст от значение за ЕИП).

Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1225 на Комисията от 27 юли 2021 година за определяне на правилата за обмена на данни съгласно Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1197 на Комисията по отношение на държавата членка на извънсъюзен износ и задълженията на отчетните единици.

Закон за статистиката на вътресъюзната търговия със стоки в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., бр.61 от 2.08.2022 година.

Обхват и основна терминология

Външната търговия със стоки обхваща търговията с трети страни (Екстрастат) и със страните - членки на ЕС (Интрастат), като детайлната статистическа информация се събира на ниво стоков код (8 знака) на Комбинираната номенклатура.

Вносът включва всички стоки, които влизат на статистическата територия* на Република България от други страни и са предназначени за потребление в страната, за преработка в страната, с цел да бъдат изнесени в друга страна след преработката, а също и внос на стоки след преработка извън страната.

Износът включва всички стоки, които напускат статистическата територия на Република България и са предназначени за нормален експорт за друга страна. Включват се и стоки, които са връщат на търговския партньор след преработка в Република България, или се изнасят стоки предназначени за преработка на територията на друга страна с цел обратното им връщане в Република България.

Статистическата територия на Европейския съюз (ЕС), в контекста на статистиката на международната търговия със стоки, съответства на комбинираните митнически територии на държавите-членки на ЕС с едно изключение - за разлика от митническата територия, статистическата територия на Германия включва Хелголанд.

**ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ НА БЪЛГАРИЯ С ТРЕТИ СТРАНИ
ПРЕЗ ПЕРИОДА ЯНУАРИ - ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА
(ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)**

В статистическите обеми на вноса и износа **не се включват** внесените стоки поставени под режим митническо складиране без преработка, а в износа - реекспорта на тези стоки.

Статистиката на външната търговия **не отчита** транзитното преминаване на стоки през територията на Република България.

Основни източници на информация

Митническа декларация - Единен административен документ (ЕАД), който се попълва от всички субекти, извършващи внос или износ на стоки от/за трети страни;

Интрастат декларация за вътресъюзен внос и износ от/за страни членки на Европейския съюз;

Агенция „Митници“ е институцията, отговорна за събирането на митническите декларации (ЕАД), а Националната агенция за приходите - за Интрастат декларациите.

Оценки на търговията със стоки се правят с цел компенсиране на влиянието на праговете, под които търговците са освободени от подаване на Интрастат декларации, както и за неотговорилите.